

İSTANBUL 1 NOLU DEVLET GÜVENLİK MAHKEMESİ

SAYIN REİSLİĞİNE

1999/1

İnanca Saygı Düşünceye Özgürlük için Bütün Türkiye Elele Davasına Karşı

SAVUNMA

Sunan

Muhammed Emin ÖZKAN

Nilüfer Pehlivan

Müdafii

03.06.2003

İSTANBUL 1 NOLU DEVLET GÜVENLİK MAHKEMESİ

SAYIN REİSLİĞİNE

Dosya No: 1999/1

İnanca Saygı Düşünceye Özgürlük için Bütün Türkiye Elele Davasına Karşı

İLK SAVUNMA

Sayın Mahkeme;

Sözlerime daha önce emniyette ve savcılıkta verdiğim ifadeleri, yeterli bulduğumu belirterek başlıyorum; ancak, oradaki sözlerimin daha iyi anlaşılabilmesi için birkaç hususu da eklemek istiyorum.

Şunu biliniz ki bu konuşma için çok düşündüm. Sizlere kendimi ifade edecek cümleleri bulabilmek için oldukça zorlandığımı itiraf etmeliyim. Günün birinde, böyle ağır bir yükün altına gireceğim aklıma bile gelmezdi. Evet, özgürlüğümle ilgili olarak, beni birilerinin anlaması ilk kez böylesine önemli oluyor. Bu nedenle Sayın Mahkemenize kendimi anlatmayı başarabilmeliyim. Bu salonda bu zor işin altından kalkabilmenin benim için hayati önemi oldukça açık. Eğer bugün bunu başarmış bir Nilüfer Pehlivan olarak salondan ayrılabilirsem, bu fazlasıyla yetindiğim birşey olacak. Çünkü gençliğimin söz konusu olduğu şu zaman diliminde, beni başkalarının anlamasının artık ne önemi var. Diğer insanlara kendimi ifade edebilsen de bunun gençliğime bir etkisi bulunmayacak. Ama burada, siz Sayın Hâkimlerin beni anlamasını sağlayamazsam, bunu çok pahalı bir bedelle, gençliğimle ödemek zorunda kalacağım.

Böylesine bir gerginlikle insanın kendini ifade edebilmesi ne kadar da zor. Hayatımda ilk kez bu denli güçlü olma gereği duyuyorum. Çok iyi sözler edebilecek, edebi cümlelerle konuşabilecek yeteneğim de yok yazık ki. Peki, ne yapmalıyım o zaman? Belki içtenliğim, ilginizi uyandırma konusunda bana yardımcı olabilir diye ümit ediyorum.

Sizlere şunu ifade etmeliyim. Geçen duruşmada ben de bu salonda ve izleyicilerin arasındaydım. Korkuyordum ve tedirgindim. Çünkü karşınızda konuşmam gereken cümleleri henüz bulamadığımı düşünüyordum. Bu davada sanık olarak bulunma cesareti bile yoktu bende; bu yüzden izleyicilerin arasında kalmayı yeğledim. Kendini birden sanık olarak bulan ben, başıma gelen tüm bu şeylerin ne anlama geldiğini çözemiyordum. Üzerine titrediğim özgürlüğümü yitirmeye, ilk kez bu kadar yakın olduğumu hissetmiştim.

Evet, korkuyordum; asla düşünemediğim bir yerdi hapisane. Korkuyordum; ellerimden kayıp gidecek olanın, yalnız gençliğim değil, hayatım olduğunu da görmüştüm ve dehşete düşmüştüm. Korkuyordum; hayatım ki gençliğimden daha fazla bir şeydi benim için. Kafam öylesine allak bullaktı işte o günlerde. Kendimi ilk kez böylesine zayıf ve çaresiz hissediyordum.

Şimdi nereden başlamalıyım olanları sizlere anlatmaya. İşim o kadar zor ki. Lütfen acemiliğimi bağışlayın bu çabayı gösterirken. Bunu başarmak zorundayım Sayın Yargıçlar. Çünkü hayatım ve gençliğim, kılıçtan keskin bu zorunluluğun üzerinde yürüyebilmeye bağlı. Düşersen, bulunduğum noktaya bir daha çıkamam çünkü. Biliyorum, sizler de yardımcı olursanız bunu başarabileceğim. O yüzden hakkımdaki suçlamaları düşünmek istemiyorum bu sözleri ederken; yoksa, kendimi sizlere ifade edebilmem imkansız olur. Ve beni anlama konusunda benimle olacağınıza inanarak konuşmak istiyorum. Kendimi ifade ettiğimden daha büyük ve tecrübeli bir çaba umuyorum sizlerden.

Evet, Sayın Mahkeme, burada söyleyeceklerim konusunda çok düşünerek geldim karşınıza. Hayatımın konuşmasını yaparken kendimi daha sonraları kendimi beceriksiz bulmamayı umuyorum. Şimdi, olup bitenleri bir de benden dinlemelisiniz bana kalırsa.

Bu davayla Sayın Savcının hakkımdaki suçlamalarını içeren belgeyi aldığımda karşılaşmış oldum. Baştan sona defalarca okuduğum bu belgeyle... Geçen duruşmada, Savcının sizlerden hanginiz olduğunu öğrenmiştim. Diğer sanıklar ifade verirken sürekli Sayın Savcıyı izlemiştim sonra. Kendilerinin izlenimlerini anlamaya çalışmışım. Sayın Savcı sanıkların yüzlerine bakmıyordu nedense. Suçladıklarına karşı öylesine ilgisiz görünüyordu ki. Belki yanılıyorum ama gençliğimizi elimizden alacak suçlamaların yanında böyle derin bir ilgisizliğe de tanık oldum ben. Korktum ve tedirgin oldum. Sayın Savcının iddianamesini ilk okuduğumda da, bizleri anlama konusunda oldukça özensiz davrandığı kanısı uyanmıştı bende. Şimdi, bunun kaygı verici bir gerçek olduğunu biliyorum artık.

Sayın Hâkimler, suçlanan bir insan anlaşılma konusunda eksiksiz bir özeni hak eder bence. Beni karşınıza bir suçlu olarak getiren Savcının, hakkım olan bu özen ve ilgiyi göstermemesini Sayın Mahkemenin göz önüne alacağından umutluyum. Bu ilgisizliğin çok tedirgin edici bir şey olduğunu da söylemek istiyorum ayrıca. Lütfen sizler de anlamaya çalışın bunun çok ürkütücü olduğunu. Bir hekim adayı olarak özen ve ilginin neler başarabileceğine ve ne kadar hayati olduğuna tanık oldum hastane koridorlarında. Özellikle karşınızdaki insan, sizin ilgi ve özeninizle yaşamak için bir yol bulabilecekse. Bu, adaletin uygulamasında da böyle olmalı değil mi?

Şimdi, bulunduğunuz yerin buradan nasıl görüldüğüne ilişkin birkaç söz etmek istiyorum. Çok korkutucu görünüyor. İlgi ve özeninizi lütfen hissettirin yargıladıklarınıza ve suçladıklarınıza. Evet, belki bizlere karşı kayıtsız değilsiniz; biz bunu hissedemiyoruz ama. Anlaşılamayacağımıza dair bir duyguya kapılıyoruz sonra... Ve bu duygu çok yıkıcı; insana, aşamayacağı bir duvarın karşısında olduğunu duyumsatıyor. Evet, sizleri suçlayamam ama, gösterilmeyen bir sevginin de ne kadar anlamsız olduğunu düşünün lütfen. Hayır, yanlış bir örnek verdiğimi düşünmüyorum; bunlar birbirlerine çok uzak kavramlar değil kanımca. Tüm bu tanık olduğum şeylerin bana kendimi çok kötü hissettirdiğini de belirtmeliyim huzurlarınızda. Çünkü bizlerle ilgili gençliklerimizi bitirecek suçlamalarda bulunuluyordu ama büyük bir

aldırmazlıkla yapıyordu bu. Şimdi Sayın Savcıdan rica ediyorum; sizlerden de Sayın Hâkimler; konuşurken lütfen kayıtsız kalmayın bana. Bunu yapmazsanız beni anlamak için sizlerin de çaba göstereceğinizi umamam çünkü. Aşamayacağım bir duvar karşısında bir başıma kaldığımı düşünmemi eminim sizler de istemezsiniz, tüm zayıflığımla.

Artık lütfen yüzüme bakın olanları sizlere anlatırken; anlamaya çalışın beni. Çünkü, anlaşılabilir bir biçimde suçlanan bir genç olarak karşınızdayım. Sözlerim gençliğini hatırlayanlar için daha da anlaşılır olacak belki de. Bunu gençliğinize duyduğunuz sevgi ve saygı adına yapınız lütfen. Eğer ben suçluysam bile, bir suçlu olarak beni anlayabilmeniz gençliğinizi hatırlamaktan geçeceğini düşünün lütfen.

Üstelik bunu hak ettiğimi de düşünüyorum ben. Daha düne kadar, hekim adayı bir genç kız olduğumu anımsayınız lütfen ve bir zamanlar sizler de benim gibi gençtiniz. Eminim benim gibi zor sınavlarla sınandınız. Sizleri de aileleriniz büyük özverilerle okuttu üniversitelerde. Ay sonunu belki sizler de zor getirdiniz kısıtlı öğrenci bütçenizle. Ayakkabınızın ömrünü onarımlarla uzatarak giydiniz belki de. Ailenizin size ayırdığının her lirasını harcarken, siz de içinizi vefa denen o sıcak duygunun bürüdüğünü duyumsadınız. Evet, sizlerin de bir zamanlar genç olduğu gereği kendimi ifade etmek konusunda işimi kolaylaştırmalı diye düşünüyorum.

Bununla birlikte sizlerin işinin de zor olduğunu biliyorum. Tüm önyargıların dışında kararlar beni yargılayacaksınız bu mahkemede. Öyle ya, beni yargılarken kendinizi de yargılamış olacaksınız. Böyle bir dikkati sürekli yaşamak ne kadar yorucu olmalı kim bilir. Ve belki de asıl zor olan, başkalarını yargılarken insanın kendisini de yargılıyor olması. Beni yargılarken sizlere de kanunlar yol gösterebilir ama insan kendini yargılarken işini kolaylaştıran kanun maddeleri de yok. En fazla bir ses var belki içinde, vicdanının sesi.

Ben en çok başkalarını değil de kendimi yargılarken zorlanıyorum gündelik hayatta. En çok o zaman yoruluyorum. İçimden bir ses bana, sizin bu davada beni yargılarken değil de kendinizi yargılarken daha çok yorulacağını söylüyor. Doğrusu ben, bu işin hep birlikte içindeyiz diye düşünüyorum. Belki bu yüzden birbirimize bu denli ihtiyaç duyduğumuzu hissediyorum. Evet, bu nedenle birbirimizin işini kolaylaştırmamız kaçınılmaz oluyor. Ben, emniyette ve savcılıkta verdiğim ifadeleri konuşmamın başında kabul etmekle, işinizi kolaylaştırma konusunda ilk adımı atmış oldum. Sizlerin de benim işimi kolaylaştıracağınızı umarak, şöyle bir soruyla sürdürmek istiyorum sözlerimi.

Gençlik her konuda itaati zorlaştıran bir yaş değil midir size göre. Umarım sizin de gençliğinizde itaat etmedikleriniz olmuştur. Kanımca bir gencin itaat etmedikleri de olmalı. Veya şöyle diyelim; makul olanlara itaat etmeli bir genç. Aksi halde, yarınlar nasıl daha umut verici olabilir. Tüm buyruklara itaatli, çok uysal bir adam genç midir sizce. Böyle bir gence güvenebilir miyiz, yarınlar yapması umulan katkılar söz konusu olduğunda. Bugünü kendine anlamsız gelse de, olduğu gibi benimsemesini mi bekleriz bir gençten. Yarınlar konusunda iddialar taşıyan bir adam, içinde akılcı bir itaatsizliği de barındırmalı değil mi sizce. Şimdi

şunu söylemek istiyorum hemen; evet ben çok başarılı ve uysal bir öğrenci olamadım asla; ama her zaman bir genç gibi davrandım, bir genç gibi düşündüm. İtaatimi her zaman savunabileceğim akılcı temellere dayandırdım. Her zaman iyi bir öğrenci olmaktan çok, iyi bir genç olmakla övündüğümü söylemeliyim.

Bakın, hemen bir örnek vermek istiyorum; bu söylediklerimin daha iyi anlaşılacağı bir örnek. 13 Mayıs 1999 günü, İstanbul Üniversitesi Rektörlüğü bütün dekanlıklara bir talimat gönderdi. Eminim gazetelerde, sizlerin de gözüne ilişmiştir. Şimdi, çalışan personelin kılık kıyafetini düzenleyen bu talimatnameden aldığım birkaç cümleyi, kısaca okuyorum huzurlarınızda.

“Kadınlar: Elbiseler temiz, düzgün, ütülü, sade; ayakkabılar veya çizmeler sade ve normal topuklu, boyalı, görev mahallinde baş daima açık, saçlar düzgün taranmış veya toplanmış; tırnak normal kesilmiş olur.”

“...” “Pantolon, kolsuz ve çok açık yakalı gömlek, bluz veya elbise giyilmez. Etek boyu dizden yukarı ve yırtmaçlı olamaz. Terlik tipi (sandalet) ayakkabı giyilmez.”

“Erkekler: Elbiseler temiz, düzgün, ütülü ve sade; ayakkabılar kapalı, temiz ve boyalı giyilir. Sandalet ve atkılı ayakkabı giyilmez. Bina içinde ve görev mahallinde baş daima açık bulundurulur. Saçlar kulağı kapatmayacak şekilde uzatılabilir, temiz, bakımlı ve taranmış olur. Her gün sakal tıraşı olunur ve sakal bırakılmaz. Bıyık tabii olarak bırakılır, uzunluğu üst dudak boyunu geçemez, yanlar üst dudak hizasında olur. Alt uçları dudak hizasında kesilir. Kravat takılır, kravatı örtecek şekilde balıkçı yaka veya benzeri süveter giyilmez. Bina içinde gömleksiz, kravatsız ve çorapsız dolaşamaz.

ereğince giyimde hizmete uygunluğun esas olduğu dikkate alınarak Anayasa’da belirlenen uygar, çağdaş, laik anlayış ile bağdaşan kılık kıyafet içinde görev yapılmasını bütün öğretim elemanlarına ve diğer personele duyurulmasını rica ederim.”

Her ne kadar okuduğum talimatın sonunda, **“Anayasa’da belirlenen laik, çağdaş anlayış”**a bir atıf varsa da, böyle bir ilhamın Anayasa’dan nasıl alınacağı konusunda, yorum yapmak istemiyorum. Ama Anayasa’dan demokrasi, hukukun üstünlüğü ve insan haklarıyla ilgili ilhamlar alma konusunda, birilerinin oldukça güdük kaldığını da vurgulamak isterim. Evet, bıyıkların üst dudak hizasında olması, tırnakların uzunluğu, favorilerin kısalığı, çorapsız ayakkabı giyilmemesi, çizmelerin boyalı olması, her gün sakal tıraşı olunması, balıkçı yaka süveter giyilmemesi gibi saçma kuralları, bu birileri, bilim adamlarına dayatma cesaretini bulabiliyorsa, bir genç olarak bu beni de çok yakından ilgliendiriyor derim ve bu tarz akıl dışı baskıları, Anayasa’yla meşru kılmak gibi bir takıntıları varsa, bu da onları ilgilendirir derim. Çünkü **“talimatname”** adı altında, kişiliğe yapılan bu tarz bir saldırıya göstermesi gereken refleksi gösteremeyen biri, ya hiçbir zaman genç olamamıştır ya da gençliğinde edindiği refleksleri zamanla yitirmiştir.

Ben gencim ve hayatımın sonuna kadar da, özgürlükçü reflekslerimi korumaya kararlıyım. İşte bu gün karşınızda suçlanan biri olarak bulunmamın nedeninin, bu doğal reflekslerimin sonucu olduğunu anlatmak istiyorum sizlere. Ayrıca, İstanbul Üniversitesi'ndeki birçok öğretim üyesinin, bu talimat çerçevesindeki tepkilerini, görevlerinden istifa ederek ortaya koyduklarını, kamuoyunda sizler de izliyorsunuz herhalde. Evet, bu bağlamda, önce öğrencilere, şimdi de bilim adamlarına karşı takınılan bu ilkel tavra Sayın Mahkemenin ayrıca dikkatlerini çekmek isterim.

Bu **“utanç belgesi”**ni hazırlayanlarla başlıyor benim serüvenim. Olup bitenleri anlatmaya nereden başlasam ben. Büyük umutlarla çalışmışım üniversite sınavına ve üniversite. Yorucu sınavlarla geçen yıllar; ailem ki, kendilerine katkıda bulunacağım güne bu kadar yaklaşmışken, onlara **“doktor oldum”** diyemedim. Son birkaç yıldır olanlar olmasaydı, belki de bir hastanede doktorunuz olarak tanışmış olacaktınız benimle.

Evet, Sayın Hâkimler, tüm b olanları sizlere anlatmak istiyorum. Bunu ailem için yapmak istiyorum; beni sevenler için yapmak için yapmak istiyorum; kendim için yapmak istiyorum. Bana bu denli yatırım yapan ülkemın insanları için yapmak istiyorum. Ama kendime bir saygısızlık yapmadan başarmak istiyorum bunu. Nasıl kendime saygısızlık yapmadığım için, suçlanan Nilüfer Pehlivan olarak karşınızda isem; yine Nilüfer Pehlivan'a bir saygısızlık yapmadan aklanarak karşınızdan ayrılmak istiyorum bugün.

Giyim tarzım konusunda direnmemin anlaşılır nedenlerinin aslında sizlerce de bilindiğini düşünüyorum. Belki sizler de kişisel olarak beni anlıyor ve hak veriyorsunuz. Ama yine de, bu konudaki psikolojimin ifademde yer almasını istiyorum.

Üniversite gibi dünyayı dönüştüren, bilimin ve özgür düşüncenin üretildiği bir ortamda, giyim gibi olabildiğine kişisel bir konuda belli dayatmalarla karşılaşan bireyin nasıl bir tepki göstermesi beklenir dersiniz? Üstelik bu adam, özgürlüğün insan onuruyla eş anlama geldiğini henüz öğrenmiş olmanın sıcak coşkusuunu yaşadığı gençlik çağındaysa.

İfadelerim duygusal gelebilir sizlere. Ama hayır, çağdaş psikoloji bilimi böyle söylemiyor. O beni anlıyor ve destekliyor. O diyor ki, **“gençliğin genel geçer değerlere karşı geliştirdiği sorgulayıcı tavır, insanlığın daha ileri gitmesini ve yücelmesinin sağlayan beşeri bir damar ve güçlü bir sosyal dinamiktir.”** Öte yandan sosyal psikoloji bilimi de beni anlıyor ve diyor ki, **“kimlik kavramı birey için varoluşsal anlama sahiptir ve kimlik insanın varoluşunu gerçekleştirdiği anlamlar ve değerler çerçevesi olarak birey için yaşamsal bir önem taşır.”**

Ben bu sözlerden şunları anlıyorum; kimliğimiz, nerede ve hangi şartlarda olursak olalım her birimiz için zihnimizde ve yüreğimizde taşıdığımız yurdumuzdur bir bakıma. Kimliğimizden koparılmak yurdumuzdan sürülmeye eşdeğer duygular yaşatır bizlere. Kimliğimizi gönüllüce terk edebiliriz ancak. Çünkü o bizim en temel ve kapsamlı tercihimizdir. Yurdumu-

zun ele geçirilmesine ve parçalanmasına karşı durduğumuz gibi, kimliğimizin ele geçirilmesine ve parçalanmasına da benzer bir direnişle karşı dururuz. Bu bilimsel anlamda da son derece insani bir davranıştır. Evet, giyim tarzım da benim kimliğimin bir parçası. Kimliğimi oluşturan değerlere ilişkin duyarlılığımın nedenini bilim anlıyor ve bu anlamda bana arka çıkıyor. Sizler de beni başka bir bilimden, hukuk biliminden aldığımız referansla yargıladığımıza göre, bu bağlamda Sayın Mahkeme tarafından da anlaşılmayı bekleyebilirim diye düşünüyorum.

Sayın Mahkeme, on üç yaşımdan beri benimsediğim giyim tarzı, doktor olmama iki yıl kala birileri için sorun oluşturduğundan buradayım bu gün. O birileri Nilüfer Pehlivanı tanımayan insanlar. Hangi müzikleri dinlemekten hoşlanır; hangi şairleri sever; hangi kitapları okumuştur bunlarla ilgilenmeyen insanlar ve O'nun zihin ve duygu dünyasını bilmeyen insanlar. Onlarla paylaşarak zenginleştirebileceğimiz bir paydamız olabilirdi. Ama onlar, anlamayacağım bir nedenle Nilüfer Pehlivan'ın giyimiyle ilgilendiler. Onlar, insani bir farklılığın içeriğini zorlayarak ona bambaşka anlamlar verdiler. İnsanlara kendilerini kötü hissettirdiler; birçok insanı umarsızca incittiler ve horlanmışlık duygusu yaşattılar. O birileri, zor şartlar altında okumaya hak kazandığım ve zorluklarla dördüncü sınıfına kadar geldiğim okuluma bir sabah giyim tarzım yüzünden alınmamamı sağladılar. İdeallerimin ve umutlarımın olacağını hiç düşünmediler. Derslere girmek istediğimde kapılarda kovulmama neden oldular. Polislere beni okuluma sokmamak için barikatlar kurdurdular; amfilerde, beni arkadaşlarımın önünde sürükleyerek dışarı atılmamı sağladılar. "Belki bu kez alınırım" ümidiyle, sabahlara kadar çalıştığım sınavlara beni sokmadılar. Tüm bunların benim için ne demek olduğunu anlamalısınız Sayın Hâkimler.

Benim okulumdu orası, dört yıldır; ne değişmişti de artık bunlar oluyordu. Günün birinde giyim tarzımın aslında ne anlama geldiği mi fark edilmişti. Bir gencin on yıllık giyim tarzı, birileri buna bir takım anlamlar bulmaya başladı diye değiştirilebilir mi Sayın Hakimler. O birileri bakın şimdi de üniversitelerdeki profesörlerin favorilerinin uzunluğuyla, tırnaklarının boyuyla, süveter giyip giyemeyecekleri ile ilgilenmeye başladı. Üstelik Anayasa'dan aldığı ilhamla çalıştığını düşünüyor o birileri.

Uğradığım haksızlık karşısında bir genç gibi davrandım ben Sayın Hâkimler. Çekineceğim, korkacağım tarzda davranmadım asla. Hareketlerimi, davranışlarımı kimseden gizlemedim. Ama anlayamıyorum; içtenlikle söylüyorum anlayamıyorum; gittiğim, geldiğim, yaptığım her şeyin bir suç olarak görülmesini ve polisiye sayılmasını. Partilerde, milletvekilleriyle, valilerle, derneklerle görüşmeler yaptım. Bir haksızlıkla karşılaşmışım; doğal olarak birilerine gidip derdimi anlatacaktım; bir şeyler yapacaktım.

İlk başta ailemle görüştüm; onların elinden bir şey gelemezdi. Sonra hocalarımla görüştüm; onlar da bir yol bulamadı. Dekanımızla ve rektörümüzle görüştüm; bir sonuç çıkmadı. Cevapsız kalan girişimlerin sonucu, hep halkayı bir derece genişleterek görüşmelerimi sürdürdüm. Siyasi partilerle, milletvekilleriyle, parti başkanlarıyla, medyayla görüştüm; onlara anlatmaya çalıştım uğradığım haksızlığı.

Sayın Mahkeme, ortaokul çocuklarına okutulan “**yurttaşlık bilgisi**” kitabını karıştırdım geçenlerde. Bu görüştüğüm yerler, “**demokrasiyi demokrasi yapan kurumlar**” olarak öğretiliyor çocuklara. Eğer tüm bunlar suçsa, evde oturup, birilerinin sorununu çözeceği günü mü bekleseydim. Bu meşru yoldan hak arayışlarım, suç olarak nasıl görülebilir. Hayır, ben güzel şeyler yaparak ifade ettim kendimi. Bana yapılan haksızlığı vurgulayan çeşitli resim sergilerine, fotoğraf sergilerine katıldım. Evet bunları bile Sayın Savcı suçlamalarının kanıtı olarak değerlendirmiş. Bu anlaşılmaz yaklaşımı ayrıca takdirlerinize bırakıyorum Sayın Hâkimler.

Evet, kişiliğime karşı suç işlenmiş olduğunu düşündüğümünden, mahkemelere de gittim. Açtığım davalar ve savcılıktaki suç duyurularım sonuçsuz kaldı. Ama şiddete inanmadığım için şiddete yönelemezdim. Hep sesimi duyurmaya çalıştım birilerine. Sonunda, sesimin yan kışın aşan duyarlılığıyla karşılaştım insanların. Büyük bir doğallıkla el ele tutuşarak yanımda oldular.

Sayın Hâkimler, siz olsaydınız ne yapardınız. Bir gün mahkemeye geldiğinizde açığa alındığınızı öğrenseniz ve bunun gerekçesi de ne bileyim, örneğin bıyıklarınız olsaydı. Bıyıklarınız birilerinin canını sıkıyor diye keser miydiniz? Onurunuzu ve kişiliğinizi düşünerek hakkınızdaki uygulamayı sorgulardınız herhalde. Öncelikle sorunuzu buradaki arkadaşlarınızı, müsteşara, Adalet Bakanlığı’na, sonra da parlamentoya anlatmaya çalışırdınız belki de. Yine sonuç alamazsanız, medyaya durumunuzu ifade eden yazılar gönderirdiniz ve bunu kamuoyuna duyurmaya çalışırdınız. Benim izlediğim de böylesi anlaşılabilir bir yoldu işte.

Hakkımda açılan dava ile halkı kin ve düşmanlığa açıkça tahrik etmekten yargılanıyorum. Meşru yoldan hak aramayı suç sayan bir iddianame ile ayrımcılık yaptığım ileri sürülüyor. Oysa ayrımcılık bana karşı uygulandı Sayın Mahkeme. Bir sabah okuluma gittiğimde, o güne kadar aynı sıraları paylaştığım arkadaşlarımın derslere alınırken ben dışarıda bırakıldım. Sırf doğal kıyafetim nedeniyle ayrımcılık yaptığım ileri sürülüyorsa, kimin giyim tarzına karıştığımı, kimin giyim özgürlüğünü kısıtladığımı, hangi arkadaşımı benim gibi giyinmeye zorladığımı Sayın Savcının somut olaylarla göstermesi gerekmez miydi? Böyle bir hakkım olduğunu nasıl savunabilirim ben? Bana ayrımcılık yapanlar kadar ilkel davranışlarda bulunacağımı da nereden çıkarıyorlar Sayın Hâkimler.

Çoluk çocuğu, genci yaşlısı, okula alınan alınmayan güneşli bir Pazar günü kaldırımlarda el ele tutuşmuşsa, bu rengârenk insanların kardeşlik görüntüsü suç olarak görülmeyi nasıl hak eder. Bu barışçıl etkinlik bir olgunluk düzeyi olarak değerlendirilmeli değil miydi? Bu fotoğraf ülkemizin insan hakları konusunda en estetik fotoğraflarındandır bence. Tanığı olduğumuz şiddet vurgulu eylemleri hatırlayın bir kez. Bu etkinliğin ne kadar farklı bir yerde durduğunu göremiyor muyuz yoksa.

Tüm yurttaki, aynı anda ve milyonlarca kişinin katılımıyla gerçekleştirilen bu şenliği bir başıma organize edebilmem mümkün mü? Ama şunu belirtmek isterim; çok estetik bulduğum bu etkinliği arkadaşlarıma, yakınlarıma duyurdum; onlara anlattım. Bunu yapmalı değil miy-

dim Sayın Mahkeme. Benim için oluşan bu duyarlılık, benim son şansımı belki de; ve onu geliştirmekten daha doğal ne olabilirdi benim için. O günlerde bu el ele tutuşma çağrısını duyduğunuzda, sizler de kendinize karşı ayrımcılık yapıldığını mı hissettiniz Sayın Hâkimler. Sizler de benden şikâyetçi misiniz yoksa?

Evet, baştan beri yaptığım, tam bir açıklıkla bana yapılan haksızlık konusunda yardımcı olabileceğine inandığım kişileri, kurumları duyarlı olmaya çağırmaktı. Bu salondan çıktıktan sonra da bunu yapmayı sürdürmekten başka bir şansımın olmadığını, lütfen sizler de kabul edin.

Aslında benim katılmadığım birkaç pankartın taşındığı iddia ediliyor bu etkinlikte. İyi de bununla benim ne ilgim olabilir? Bir stadyuma kesici aletlerle giren bir holiganın, diğer izleyicilerle ilgisi nedir? Milyonlarca kişinin içindeki birkaç kişiden ben mi sorumluyum? Ben “**el ele barış zinciri**”ne katıldım; tanıştığım ve karşılaştığım insanları ona yüreklendirdim; başka bir şeye değil.

Şunu da ayrıca belirtmek istiyorum Sayın Hâkimler. Kişi ceza aldığında bunu kendisi için makul bulmalı. Bunu anlayabilmeli. Şunu demek istiyorum aslında; birine ceza verildiğinde, bunu hak ettiğini düşünmelidir kanımca. Mahkemelerin böyle bir yükümlülüğü var mıdır bilmiyorum ama; sizden çok fazla şey istemiş oldum belki de bugün; bir fazla şey daha isteyeceğim huzurlarınızda. Eğer sizce ben ceza almalı isem, bunun gerekçesini anlamak istiyorum. Cezalandırılmamın hak ettiğim bir şey olduğu konusunda ikna olmak istiyorum. Bu konuda lütfen içtenliğime inanmanızı rica ederim. Bir genç için kendisine haksızlık yapıldığını düşünmenin ne kadar zor olduğunu düşünün. Gençliğim, bana karşılaştığım haksızlıklara karşı kayıtsız kalmamamı telkin ediyor çünkü.

Bu salondan, kendisine haksızlık yapıldığını düşünen biri olarak ayrılmanın benim için ne kadar zor olabileceğini düşünün lütfen. Çünkü o zaman sizlere haksızlık yaptıran şey her ne ise, tüm zayıflığıma rağmen, ona karşı kayıtsız kalmamak benim için bir zorunluluk olacak. Zayıflığımı düşündüğümde bu bana pek makul gelmese de, bu böyle. Çünkü ben gencim. Hayata katlanmaktan değil, hayatı üstlenmekten alıyorum cesaretimi. Deli bir kan akıyor damarlarımda. Bir zamanlar sizin içinizde de barındığını umduğum o ses, “hiçbir şey yolundan alıkoyamaz seni” diye fısıldıyor ruhuma.

Sayın Hâkimler, sizler de geleceğim hakkında bir karar verdikten sonra, yani gençliğim ve hayatım hakkında bir yargıda bulunurken, umutlarım ve hayallerim konusunda konuştuğuktan sonra, geriye dönüp baktığınızda bence bunu hak ettiğimi düşünmelisiniz. Hak ettiğim her ne ise, yargınız o çerçevede olsun. Bunu yapmalısınız bence. Çünkü yargılanmamı, bana verilen değerlerin bir göstergesi olarak görmek istiyorum ben. Tüm ön yargılarınızı unutarak yapmalısınız bunu. Çünkü ben, Sayın Mahkeme hakkındaki tüm yargılarımın, ön yargı olduğunu düşünerek ve bunları unutarak konuştum huzurlarınızda. Bu konuşmayı yapmaya kendimi böyle yüreklendirebildim çünkü. Sizi de yüreklendirmeye çalışmam, hak ettiğimi düşündüğüm değeri görmek istediğimdendir karşınızda.

Sayın Mahkeme, ayrıca şunu belirtmek isterim. Bu duruşma çerçevesinde, kahraman olma gibi bir isteğim yok; böyle bir şey benim taşıyamayacağım kadar büyük bir yük. Bu yükü yüklenmek değil amacım. Kendi sorunumu çözmek için tüm bu yaptıklarım. Buna zorunluydum ben; daha fazlasını beklemiyorum kendimden. Aşmayacağım, kabul edilebilir bir sınır çizdim kendime. Gücümü düşündüğümde, böyle bir sınır daha da anlaşılır oluyor benim için.

Şimdi sarf edeceğim şu cümleleri söyleyip söylememeyi çok düşündüm. Ama sizlerin karşısında içten olacağım konusunda kendime verdiğim söz, bu sözleri de zorunlu kılıyor.

Sayın Mahkeme, bu yargılamanın adil olmadığını, siyasal bir dava olduğunu söyleyenler de var. Savcının suçlamalarını oldukça siyasal bulanlar da var. Ben bu işlerden o kadar anlamıyorum. Böyle bir ön yargıyla yaklaşmıyorum beni yargılayacak olan sizlere. Sizler vicdanlarınıza hesap verdikten sonra, diğer insanları da ikna etmek zorunda olduğunuzu da düşünmelisiniz bence. Belki ben bugün, Sayın Mahkemenizden farklı düşüncelere sahibim; belki sizden ayrı bir duruşla bulunuyorum hayatın karşısında. Ama adalet başka düşünenlere, yani ötekilere de adil olmalı bence. Değil mi ki o, birlikte paylaştığımız bir payda. Çünkü böyle bir zaaf gösterirse Sayın Mahkemeniz –ki bunu düşünmek bile istemiyorum inanın– birlikte inanarak güçlendirip çoğaltabileceğimiz, yeryüzünde pek az şey kalmış demektir. Çünkü birlikte sahip olduğumuz bir şey üzerinde tasarrufta bulunmuş olacaksınız bugün bana adaleti uygularken. Sizden beklenen herkesin zenginleşerek bu salondan ayrıldığı bir uygulama. Çünkü bu provası olmayan, tanrısal işin sorumluluğunu üstlenmiş hakimler olarak, adaleti siz temsil ediyorsunuz tarihin bu gününde. Evet bu konuşmamla, “dürüstçe bir kapıyı vurmak” benim yaptığım. Adaletin canlı geleneğiyle o kapının bana da aralanacağı konusunda güvenmek istiyorum mahkemenize. Bu bağlamda, Albert Camus’nün güzel bir sözünü hatırlatmak istiyorum sizlere; **“Düzen adına, haksızlık yapılmamalı dünyada.”** diyor Camus. Bizleri, **“düzene sokmak için”** haksızlık yapmamanızı talep ediyorum ben de.

Herkese beni dinlediği için, en içten teşekkürlerimi ve saygılarımı sunarken, Pakistanlı bir şairin, Kadı Nazrul İslam’ın iki dizesiyle bitirmek istiyorum sözlerimi; bize o derin soruyu soran iki dizesiyle:

Kimin çatısı çattığımız

Kimin sarayının çatısı

Evet, adaletin gerçekleşmesi için toplandığımız bu salonda, sizlerle paylaştığım bu mısralara, tüm zamanlara direnecek doğru bir cevap bulacağınızı ümit ediyorum.

İSTANBUL 1 NOLU DEVLET GÜVENLİK MAHKEMESİ

SAYIN REİSLİĞİNE

1999/1

**İnsana saygı Düşünceye Özgürlük için
Bütün Türkiye elele davasına karşı**

Savunma

Sunan

Muhammet Emin ÖZKAN

Nilüfer Pehlivan Müdafii

03.06.2003

AVUKAT

Muhammet Emin ÖZKAN

Sayın Reis

Ve sayın üyeler,

Senelerce evvel, haksızlığı protesto için halkımız tarafından elele ve sessizce gerçekleştirilen sivil bir yürüyüş, suç işlendiği ve TCK. 312.Md'nin ihlal edildiği iddiasıyla açılan bu davanın sebebi görülmekte ve gösterilmektedir.

Geçen bunca zamanı ve zaman içindeki önemli toplumsal ve hukuksal değişimi görmezden gelen savcılık mütalaası da, iddianame gibi, meşru yoldan hak aramayı suç saymakta ve bu davanın bir numaralı sanığı müvekkilem Nilüfer Pehlivan'nın cezalandırılmasını istemektedir.

23.12.1998 tarihli iddianameye karşı 29.07.1999 tarihli celsede kendini savunurken; sözlerine, daha önce verdiği ifadeleri yeterli bulduğunu belirterek başlayan müvekkilem, o gün, heyetinizin kendisini anlamasını sağlayamazsa bunu çok pahalı bir bedelle, gençliği ile ödemek zorunda kalacağını ifade etmiş ve bu gerginlikle insanın kendini ifade edebilmesinin ne kadarda zor olduğunu dile getirmişti:

Şimdi görüyorum ki müvekkilem, kendisine yapılan haksızlık ve masumiyetiyle ilgili derdini C. Savcısına anlatamamış. Çünkü 24.01.2002 tarihli Savcılık mütalaası daha önceki iddianamenin adeta tekrarı gibi. Bu tekrara karşı müvekkilemin o günkü çığlığını birlikte hatırlamalıyız.

Neler söylemişti o gün Heyetinize bu salonda müvekkilem?

Demişti ki; “ Üzerine titrediğim özgürlüğümü yitirmeye ilk kez bu kadar yakın olduğumu hissetmiştim. Korkuyordum, asla düşünemediğim bir yerdi hapisane. Korkuyordum, ellerimden kayıp gidecek olanın yalnız gençliğim değil hayatım olduğunu da görmüş ve dehşete düşmüştüm. Korkuyordum, hayatım ki gençliğimden daha fazla bir şeydi benim için. Şöyle bir soruyla sürdürmek istiyorum sözlerimi: gençlik her konuda itaati zorlaştıran bir yaş değil midir size göre? Umarım sizin de gençliğinizde itaat etmedikleriniz olmuştur. Kanımca bir gencin itaat etmedikleri de olmalı. Veya şöyle diyelim. Makul olanlara itaat etmeli bir genç. Aksi halde yarınlar nasıl umut verici olabilir? Tüm buyruklara itaatlı çok uysal bir adam genç midir sizce? Böyle bir gence güvenebilir miyiz? Bugünü, kendisine anlamsız gelse de olduğu gibi benimsemesini bekleriz bir gençten. Yarınlar konusunda iddialar taşıyan bir adam, içinde akılcı bir itaatsizliği de barındırmalı değil mi sizce? Evet ben, çok başarılı ve uysal bir öğrenci olamadım asla. Ama her zaman bir genç gibi davrandım. Bir genç gibi düşündüm ve itaatimi her zaman savunabildiğim akılcı temellere dayandırdım. Her zaman iyi bir öğrenci olmaktan çok iyi bir genç olmakla övündüğümü söylemeliyim”

Şöyle devam etmişti müvekkilem yok edilen umudu için:

“Oysa... büyük umutlarla çalışmışım üniversite sınavına. Yıllar, yorucu sınavlarla geçen yıllar. Ve Üniversite.

Üniversite gibi, dünyayı dönüştüren bilim ve özgür düşüncenin üretildiği bir ortamda, giyim-kuşam gibi olabildiğince kişisel bir konuda belli dayatmalarla karşılaşan bireyin nasıl bir tepki göstermesi gerekir dersiniz? Üstelik bu insan, özgürlüğün insan onuruyla eş anlama geldiğini henüz öğrenmiş olmanın sıcak coşkusunu yaşadığı gençlik çağındaysa. İfadelerim duygusal gelebilir sizlere. Ama çağdaş psikoloji beni anlıyor ve beni destekliyor. Diyor ki;

“Gençliğin genel geçer değerlere karşı geliştirdiği sorgulayıcı tavır, insanlığın daha ileri gitmesini ve yücelmesini sağlayan beşeri bir damar ve güçlü bir sosyal dinamiktir.” Öte yandan Sosyal-psikolojide beni anlıyor ve diyor ki “ Kimlik kavramı birey için varoluşsal anlama sahiptir ve kimlik insanın var oluşunu gerçekleştirdiği anlamlar ve değerler çerçevesi olarak birey için yaşamsal önem taşır.” Ben bu sözlerden şunları anlıyorum: Kimliğimiz; nerede ve hangi şartlarda olursak olalım her birimiz için zihnimizde ve yüreğimizde taşıdığımız yurdumuzdur bir bakıma. Kimliğimizden koparılmak yurdumuzdan sürülmeğe eş değer duygular yaşatır bizlere. Kimliğimizi gönüllüce terk edebiliriz ancak. Çünkü o bizim en temel ve kapsamlı tercihimizdir. Yurdumuzun ele geçirilmesine ve parçalanmasına karşı durduğumuz gibi kimliğimizin ele geçirilmesine ve parçalanmasına da benzer bir direnişle karşı dururuz. Evet, giyim-kuşamım benim kimliğimin bir parçası. Kimliğimi oluşturan değerlere ilişkin duyarlılığımın nedenini bilim anlıyor arka çıkıyor. Sizlerde beni başka bir bilimden hukuk biliminden aldığınız referanslarla yargıladığınıza göre bu bağlamda sizlerden de anlaşılmayı pekala bekleyebilirim.

Çünkü bir genç gibi davrandım ben sayın hâkimler! Çekineceğim, korkacağım tarzda davranmadım asla. Hareketlerimi, davranışlarımı kimseden gizlemedim. Ama anlayamıyorum. İçtenlikle söylüyorum ki anlayamıyorum, gittiğim, geldiğim, yediğim, içtiğim yaptığım her şeyin suç olarak görülmesini ve polisiye sayılmasını. Hâlbuki bendim haksızlıkla karşılaşan. On üç yaşımdan beri benimsediğim giyimim doktor olmama iki yıl kala kimileri için sorun oluşturmuştu.

Doğal olarak birilerine gidip derdimi anlatacak ve bir şeyler yapacaktım. Başta ailemle görüştüm. Onların elinden bir şey gelmedi. Sonra hocalarımla. Onlarda bir yol bulamadı. Dekan ve Rektörümüzle de görüştüm. Bir sonuç çıkmadı. Cevapsız kalan girişimlerim sonucu halkayı bir derece genişleterek görüşmelerimi sürdürdüm. Siyasi partiler, milletvekilleri, parti başkanları ve medya mensuplarıyla görüştüm. Onlara anlatmaya çalıştım uğradığım haksızlığı. Eğer tüm bunlar yasaksa ve suçsa evde oturup birilerinin sorununu çözeceği günü mü bekleseydim. Hayır! Ben güzel şeyler yaparak ifade ettim kendimi. Bana yapılan haksızlığı vurgulayan çeşitli resim ve fotoğraf sergilerine katıldım. Sayın savcı, bunları bile suçlamalarının kanıtı olarak değerlendirmiş. Evet, kişiliğime karşı suç işlendiğinden mahkemelere de gittim. Açtığım davalar

sonuçsuz kaldı. Ama şiddete inanmadığımdan şiddete yönelemezdim. Sesimi hep duyurmaya çalıştım birilerine. Sonunda, sesimin yankısını aşan duyarlılığıyla karşılaştım insanların.

Büyük bir doğallıkla el ele tutuşarak yanımda oldular.

Siz olsaydınız ne yapardınız sayın hâkimler!

Bir sabah gittiğim okuluma arkadaşlarım derslere alınırken ben dışarıda bırakıldım. Kıyafetim nedeniyle ayırıcılık yaptığım ileri sürülüyorsa, kimin giyim-kuşamına karıştığımı, özgürlüğünü kısıtladığımı ve benim gibi giyinmeye zorladığımı somut olaylarla göstermek gerekmez miydi?

Bilemiyorum ne yapmalıyım ve neydi benim suçum?

Çoluk çocuk, genç-yaşlı, örtülü-açık, okula alınan-alınmayan güneşli bir Pazar günü kaldırımlarda el ele tutuşmuşsa, bu rengârenk insanların kardeşlik görüntüsü suç olarak görülmeyi nasıl hak eder? Bu barışçı etkinlik, bir olgunluk düzeyi olarak değerlendirilmeli değil miydi?

Bu görüntü ülkemizin insan hakları konusunda en estetik fotoğraflarındandır bence. Tanığı olduğumuz şiddet vurgulu eylemleri hatırlayınız bir kez. Bu etkinliğin ne kadar farklı bir yerde durduğunu göremiyor muyuz yoksa. Tüm yurttaki, aynı anda ve milyonların katılımıyla gerçekleştirilen bu şenliği... çok estetik bulduğum bu etkinliği, yakınlarıma, arkadaşlarıma duyurdum. Bunu yapmalı değil miydim sayın hâkimler! Benim için oluşan bu duyarlılık son şansımı belki de. Ve onu geliştirmekten daha doğal ne olabilirdi benim için? O günlerde, bu elele tutuşma çağrısını duyduğunuzda sizlerde kendinize karşı ayırıcılık yapıldığını mı hissettiniz sayın hâkimler! Sizlerde benden şikâyetçi misiniz yoksa. Evet, baştan beri yaptığım tam bir açıklıkla bana yapılan haksızlık konusunda yardımcı olabileceğine inandığım kişi ve kurumları duyarlı olmaya çağırıyordu.

Şunu ayrıca belirtmek istiyorum Sayın Hâkimler,

Kişi ceza aldığı anda bunu kendisi için makul bulmalıdır. Birine ceza verildiğinde o bunu hak ettiğini düşünmelidir kanımca.

Eğer ben ceza almalı isem bunun gerekçesini anlamak isterim. Cezalandırılmamın hak ettiğim bir şey olduğu konusunda ikna olmak istiyorum. Bir genç için kendisine haksızlık yapıldığını düşünmenin ne kadar zor olduğunu düşününüz. Gençliğim bana karşılaştığım haksızlıklara karşı kayıtsız kalmamayı telkin ediyor çünkü.

Sizlerde gençliğim ve hayatım hakkında bir yargıda bulunurken geriye dönüp baktığınızda bunu hak ettiğimi düşünmelisiniz. Hak ettiğim her ne ise yargınız o çerçevede olmalı. Çünkü yargılanmamı, bana verilen değer bir göstergesi olarak görmek istiyorum ben.

.....şimdi sarf edeceğim şu cümleleri söyleyip söylememeyi çok düşündüm. Ama sizlerin karşısında içten olacağıma kendime verdiğim söz, bu sözleri de zorunlu kılıyor. Sayın Hâkimler, bu yargılamanın adil olmadığını siyasal bir dava olduğunu söyleyenler de var. Ben bu

işlerden o kadar anlamıyorum. Böyle bir önyargı ile yaklaşmıyorum beni yargılayacak olan sizlere. Sizler vicdanlarınıza hesap verdikten sonra diğer insanları da ikna etmek zorunda olduğunuzu da düşünmelisiniz bence.

Belki ben bugün mahkemenizden farklı düşüncelere sahibim, belki sizden ayrı bir duruşla bulunuyorum hayatın karşısında. Ama adalet; başka düşünenlere yani ötekilere de adil olmalı bence. Değil mi ki o birlikte paylaştığımız bir payda. Çünkü böyle bir zaaf gösterirse sayın mahkemeniz- ki bunu düşünmek bile istemiyorum inanın.- Birlikte inanarak güçlendirip çoğaltabileceğimiz yeryüzünde pek az şey kalmış demektir. Çünkü birlikte sahip olduğumuz bir şey üzerinde tasarrufta bulunmuş olacaksınız bu gün bana adaleti uygularken. Sizlerden beklenen herkesin zenginleşerek bu salondan ayrıldığı bir uygulama. Çünkü bu provası olmayan tanrısal işin sorumluluğunu üstlenmiş hâkimler olarak adaleti siz temsil ediyorsunuz tarihin bu gününde.

Evet. Bu konuşmamla “dürüstçe bir kapıyı vurmak” benim yaptığım. Adaletin canlı geleneğiyle o kapının bana da aralanacağı konusunda güvenmek istiyorum mahkemenize.

“Düzen adına haksızlık yapılmamalı dünyada.” demiş A.Camus. Bizleri düzene sokmak için haksızlık yapmamanızı talep ediyorum bende.” diyerek şu iki dize ile bitirmişti ifadesini müvekkilem.

“Kimin çatısı çattığımız. Kimin sarayının çatısı?” Ve tüm zamanlara direnecek bir cevap bulmamızı istemişti bizlerden bu derin soruya karşı vereceğiniz adil bir karar ile.

Üzerinden hayli zaman geçti müvekkilemin sorduğu bu sorunun. Şimdi günümüze dönmeliyiz. Ülkemizde neler olup bittiğine ve bu dava açısından nelerin değiştiğine şöyle bir göz atmak için.

24.01.2002 Tarihli mütalaasıyla geçmişteki iddianamesini aynen tekrarlayan ve müvekkilemin cezalandırılmasını isteyen C. Savcısı açısından geçen sürede bu ülkede hiçbir şey değişmemiş ve her şey aynı kalmıştır.

Müştekisi, mağduru, müdahili bulunmasa da çoğunluğun katıldığı veya desteklediği söz konusu yürüyüşten halkımız sözüm ona zarar görmüştür. Müvekkilem halkımızı önce inananlar-inanmayanlar diye ayırmış, sonrada birini diğerine düşman etmiştir. Bu eylemle ilk defa İstanbul’da trafik şikâyet derecesinde tıkanmış ve köprü girişinde kargaşa yaşanmıştır.

Savcılık mütalaasının söylediği özetle budur.

Hemen küçük bir ayrıntıyı dikkatinize sunuyorum. Şöyle ki:

Sözün gelişine ve laf olsun diye söylenen gelen-giden, düşen-kalkan gibi kavramlara benzetilerek kullanılan inananlar-inanmayanlar ayırımı dinleyenler için kulağa hoş gelse bile yanıltıcı ve iğfal edicidir. Çünkü inananların dilimizdeki zıddı inkâr edenlerdir. İnanmayanlar değildir. Örneğin gelenlerin zıddı da gelmeyenler değil gidenlerdir.

İddianamede yer alan inananlar ve inanmayanlar ayırımındaki ifade yanlışlığı tashih edilerek düzeltilirse davanın ve eylemin esasına bakışımızda değişecektir. Zira yürüyüşe katılanların muhatapları arasında inkâr edenler diye bir zümre bulunmamaktadır. Bir küçük topluluktur bu yürüyüşün muhatabı. Kötü yöneten yöneticiler ve statükocu bürokratların oluşturduğu. Onların da temsil ettiği sistemin doğal olarak inanması ya da inanmaması gerekmediğinden bu yoldan davanın konusu bile kalmamaktadır.

Şimdi tekrar Nilüfer Pehlivan'a dönersek;

Kendisinin savunmaya ve savunulmaya asla ihtiyacı bulunmadığı su götürmez bir gerçektir. Ona isnat olunan ve suçlanmasına yol açan eylem aslında insanlık tarihiyle eş zamanlıdır. Kaynağı verili haklar değil insan doğa ve varoluşundan adeta imbikle ince ince süzülen bir oluş ve haksızlığa karşı çıkıştır. Veya bir duruştur.

Bu yönüyle müvekkilem; Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Kararları, Kopenhag Kriterleri, A.İ.H.Sözleşmesi gibi can simidi kurum ve kuruluşların yardımına ihtiyaç duymamakta ve savunmasını bu yabancı kriterlerle desteklemeye lüzum görmemektedir. Çünkü;

Bitkilerin yeşil rengi, bitkiler için; suyun tadı su için, güneşin ışığı güneş için, havanın kokusu hava için her ne ise müvekkilemin eylemi de kendisi için odur.

Biliyoruz ki insanlar doğaları gereği yürür, konuşur, başvurur, hak arar, mağduriyetinin giderilmesini ister, haksızlığa karşı çıkar, hatta isyan bile eder. En sonunda da ağlar. Ağlamayı yasaklayarak önleyebilir misiniz?

Onun sorgulanması mümkün müdür ve buna hakkınız var mıdır?

Bu saçma sorunun cevabı üniversite yönetimine göre “vardır.” Çünkü seçtiği üslupla ve uygulamasıyla üniversite yönetimi müvekkileme ‘sen yoksun’ demektedir.

- Hayır, ben varım. Asıl siz görmüyorsunuz diyen müvekkilem bakınız nelerle uğraşmak zorunda kaldı ve hangi haksızlıklara uğratıldı.

19.08.1998 günü gittiği Kırıkkale’de terörle mücadele şubesinde haksız yere sorgulandı. Takibata mahal bulunmasa da gidişi bu davanın delili sayıldı.

17.09.1998’de Diyarbakır’a gittiği uçakla geri gönderildi ve şehre sokulmadı. Seyahat özgürlüğü yok edildi. Üstelik haksız yere sorgulandı. Bu kanunsuz işlemde bu davada delil gösterildi.

13.10.1998 tarihli İstanbul Emniyet Müdürlüğü tezkeresinden de anlaşılacağı gibi aynı gün aynı güzergâhta geniş katılımlı Avrasya maratonu koşusu da yapılmasına rağmen her iki etkinlik çatışmasız ve ahenk içinde sonuçlanmıştır.

Öteden beri İstanbul trafiğinin içler acısı hali belli iken ve en küçük bir dernek toplantısında bile sandalyeler havada uçuşup, silahlar patlarken olaysız sonuçlanan bu yürüyüşte tra-

fiğın engellendiği de deliller arasındadır. Abartılı ve gerçek dışı bu yoldaki iddiaların takdirini heyetinizden beklemekteyiz.

Sayın Mahkeme Heyeti,

Yok edilemeyen ve bir türlü ölmeyen bazı canlı organizmalar gibi bu dava; Af yasası, basın affı yasası, TCK.312'nin yeni şekli, erteleme yasası, erteleme yasasının 312'yi de içine alan yeni şekli gibi yasal ve hukuksal yenilik ve değişimlerin hiçbiri bu yürüyüşün yargılanmasını durduramadı. Neden? Çünkü eylem yasalar üstüdür ve kamu vicdanını kanatıcı niteliktedir. Temelde de varoluşsaldır. Ağlamak, üzölmek, sevinmek, nefret etmek, tat ve koku almak gibi hislenmek gibi kavramlarda ifadesini bulan gerçekliğin tek bir yasası vardır. O da varoluş yasasıdır. Yani fitrattır. O sebeple bu varoluşsal eylemin yargılanmasına bu salon dar gelmiş, savunmalarımız bile kimi zaman yetersiz kalmıştır.

Az daha unuttuyordum. Savcılık iddianamesini; Eski İstanbul Belediye Başkanı diyerek Recep Tayyip Erdoğan'dan da bahsetmekte ve okuduğu için mahkûm edildiği şiirin bu şöleninde tekrarını suçlamanın delili saymakta.

Sayın Reis ve Sayın Üyeler,

Yukarıda söylediğim gibi, C. Savcılığı kabul etmese bile dava konusu yürüyüş veya eylemle birlikte ölkemizde çok şey değişti. Teşkil ettiği ve sağladığı kırılma noktasıyla demokrasi ve demokratikleşmenin de yüzakı sayılması gereken bu eylem sonrası toplumsal barışla birlikte halkımız demokrasi üzerinde uzlaştı.

Demokrasi bilinci yerleşti ve gelişmesi hızlandı. İdam cezası kalktı. Dil gibi müzik gibi ayrıntılar ayrıntı sayıldı. Uyum yasaları çıktı ve halkımız bu yoldan nefes aldı.

Aleyhimize delil olarak iddianamede kendilerinden ismen bahsedilen Recep Tayyip Erdoğan şimdi Başbakanımız oldu. Saymakla bitmeyecek yüzlerce değişiklik bu yürüyüşten sonraya rastladı. Her şeye rağmen müvekkilemin yargılanması yine de sürmekte.

Rosa Park'ı anımsayınız. O zenci bir bayandı. Beyazların bindiği otobüsten inmeyerek çok şeyi göze aldı. Gözü karaydı. Tüm Amerika şimdi ona minnettâr.

Zenci-beyaz meselesinin orada çözölmüşü gibi ölkemizin de şu giyim-kuşam sorunu elbette bir gün çözülecek ve hiç kimse bundan rahatsız olmayacaktır. Aksine seven ve sevmeyen herkes derin bir oh! çekecektir.

Çünkü bu örtü sanılan ve iddia olunanın aksine başka dinlerin kendi üzerindeki etki ve baskısını ret anlamına gelen biricik dini semboldür. Siyasal sembol telaffuzu, öteden beri siyasal sembol istismarına ihtiyacı bulunan ve bu yoldan insanları baskı altında tutan jakobenlerin uydurmasıdır. Onların bu söylemle karşı oldukları Nilüfer'in kendisi midir yoksa örtüsü mü?

Yargılanması ve cezalandırılması gereken asıl ayırmıcılık sanırım bu sorunun cevabıyla ortaya çıkacaktır.

Son olarak:

Malatya 1 Nolu DGM'nin 1999/39 E. Sayılı mahkûmiyet kararını bozan Yargıtay 8. Ceza Dairesinin 2000/21394 E. 22.01.2001 günlü erteleme kararı verilmesi gerektiğinden bahisle bozma kararı verildiğine ve TCK. 312/2'yide ertelemeye dâhil ettiğine göre bizlere yapacak iş ve söyleyecek söz kalmamış demektir. Ancak müvekkilem Nilüfer Pehlivan'ın öncelikle beraatına karar verilmesini aksi halde verilecek erteleme kararının 27.02.2001 tarihli talebimden geçerli sayılmasını ve mahkumiyet halinde TCK.59 , 647 sayılı yasa gibi her türlü tecil, indirim ve paraya çevirme haklarından da yararlandırılmasına karar ittihazını bilve kale diler, saygılarımın kabulünü dilerim.

Avukat

M. Emin ÖZKAN

Nilüfer Pehlivan Müdafii